

ES kultūros politikoje siūlomos naujovės

ES konkurencingumas pasaulyje turi būti grindžiamas kultūrine ir kūrybine veikla, todėl ES ir jos narės turėtų teikti pirmenybę kultūrinei veiklai bei kūrybinei ekonomikai. Kita vertus, būdama atvira kitoms kultūroms, ES privalo saugoti Europos kultūros vertybes bei paveldą, taip pat juo dalintis su kitomis pasaulio tautomis. Tai sakoma dviejose ketvirtadienį Europos Parlamento patvirtintose ataskaitose kultūros tema.

Parlamentas ragina Europos Komisiją ir Sajungos valstybes parengti skaidrias bei aiškias viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įgyvendinimo taisykles, kad jų laikantis regionuose būtų galima veiksmingai finansuoti su kultūra susijusius sumanymus ir sudaryti palankesnes sąlygas aktyviau įtraukti mažesniąsias įmones. Europarlamentarai siūlo teikti pirmenybę plačiajuosčio ryšio plėtrai kaimo regionuose, taip pat sparčiau įgyvendinti Europos skaitmeninės bibliotekos projektą bei padidinti paramą vertimams.

EP nuomone, „itin svarbu užtikrinti netrukdomą prieigą prie kultūrinio turinio internete“. Savo ruožtu, pasak europarlamentarų, „ES turi atlikti reguliuotojo vaidmenį ir užtikrinti tinkamą bei veiksmingą autorų ir gretutinių teisių apsaugą“. Šiuo atžvilgiu deputatai ragina Europos Komisiją „paraginti visus sektoriaus veikėjus, ypač telekomunikacijų operatorius ir interneto paslaugų teikėjus, kartu rasti mažesnias ir didžesnias suinteresuotas šalis tenkinančius sprendimus“, taip pat „įpareigoti visas dalyvaujančias šalis, išskaitant vartotojus, imtis atsakomybės kovoje su piratavimu bei rengti sąmoningumo ugdymo ir švietimo kampanijas“.

Parlamentas pažymi, jog kultūros pramonėje „dar nėra tikros vyrių ir moterų pusiausvyros“ – aukštas pareigas moterys dažniausiai eina tik mažose ir vidutinėse įmonėse arba tik tuomet, kai jos pačios įkuria savo įmonę. Europarlamentarai ragina pagerinti padėtį, taip pat užtikrinti, kad moterys nebūtų diskriminuojamos mokant joms mažesnius atlyginimus. Savo ruožtu deputatai „pažymi svarbų kultūros pramonės šakų vaidmenį kovojant su moterų ir vyrių stereotipais, skatinant lyčių lygybę ir keičiant mąstyseną“.

Kitoje EP ataskaitoje reiškiamas susirūpinimas, kad kol kas „bendravimas nepadeda išspresti nuolatinį nesusipratimą dėl kultūros kalbant apie šiuolaikinį ir tradicinį meną, Europos paveldą ir pelno siekiančias, pelningas „kūrybos pramonės“ šakas“. Parlamentas nuogąstauja, jog Europos Komisijos numatytoje kultūros politikos darbotvarkėje „kultūra atsispindi kaip svarbi socialinė, ekonominė, politinė ir kitokia priemonė, bet nekalbama apie tai, kad kultūra pati savaimė yra vertybė“. „Kadangi ekonominė globalizacija ir globalios kultūros pramonės kūrimas sudaro sunkumų lingvistinei ir kultūrinei įvairovei [...], būtina ieškoti bendro Europos požiūrio sprendžiant šiuos uždavinius“, – teigia europarlamentarai.

EP pažymi, jog Europos kultūros paveldas ir visos jo pagrindinės sudedamosios dalys, pavyzdžiu, graikų ir lotynų antika bei judėjų ir krikščionių kultūra, „istoriškai vedė Europą visų kitų žemynų priešakyje ir buvo neabejotinas vystymosi bei pažangos variklis“. Pasak europarlamentarų, „šiandien jis išlieka pagrindinis humanizmo, dvasinio tobulėjimo ir gyvybingumo, tolerancijos ir pilietiškumo pagrindas“.

„2008 m. paskelbusi Europos kultūrų dialogo metais, ES turėtų įgyvendinti kultūrų dialogo vertybes ir pati atsiverti kitoms kultūroms“, – pažymi EP nariai. Jie kviečia „pasiūlyti įdomią kultūros programą paleę trečiosioms Europai priklausančioms, ypač Europos kaimynystės politikoje dalyvaujančioms šalims“. Parlamentas ragina veiksmingiau skatinti Europos ir kitų pasaulio šalių menininkų mobilumą – pavyzdžiu, išdavinėti menininkams specialias trumpalaikės vizas.

„Visose valstybėse narėse į mokyklų programas reikia įtraukti bendrą ES istorijos mokymą, kad globalizuotame pasaulyje būtų skatinama Europos tapatybė ir kultūra“, – teigia europarlamentarai. Savo ruožtu jie rekomenduoja sudaryti visų Sajungos šalių saugotinų kultūrinių vietovių sąrašą, taip pat sukurti Europos kultūros paveldo ženklą ir juo žymėti paminklus, memorialines vietas bei kitus žemyno kultūrai svarbius objektus. EP nariai dar siūlo įsteigti Europos kultūros mecenato pareigybę bei kultūros srityje reguliarai teikiamą Europos prestižo premiją.

Be to, Parlamentas ragina pradėti nuolat skelbtį Europos metus, skirtus žymiai Europos asmenybei, meninei veiklai arba kultūros renginiui atminti. Atsižvelgdami į 200-ąsių kompozitoriaus F. Šopeno gimimo metines, EP nariai siūlo 2010 m. paskelbtį „Europos Frederiko Šopeno metais“. Tuo tarpu 2011-ieji, europarlamentarų nuomone, galėtų būti paskelbtī Europos graikų ir lotynų klasikos metais.

Guy BONO (PSE, FR)**A6-0063/2008****Dél kultūros pramonės Europoje****UŽ - 586, PRIEŠ - 36****Vasco GRAÇA MOURA (PPE-DE, PT)****A6-0075/2008****Dél Europos kultūros globalizuotame pasaulyje darbotvarkės****UŽ - 542, PRIEŠ - 62, SUSILAIKĖ - 12****N.B. :****Iniciatyvos procedūra. Svarstymas: 2008-04-09. Balsavimas: 2008-04-10****Susisiekti :****Robertas POGORELIS**

Spaudos tarnyba

El. paštas: spauda-LT@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32006

STR: (33-3) 881 74642

PORT: (32) 498 98 33 31